

INFORMACJA DLA OSÓB Ubiegających się o UPRAWNIENIA KOMBATANCKIE MIESZKAJĄCYCH POZA GRANICAMI KRAJU

Termin składania wniosków o przyznanie uprawnień kombatanckich dla osób zamieszkałych poza granicami kraju został przedłużony do dnia 31 grudnia 1999r.

Poniżej zamieszczamy bardzo wyczerpującą informację, jaką uzyskaliśmy w Urzędzie ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, opracowaną przez Panią Franciszkę Gryko z Wydziału Kombatantów za granicą.

Druki:- kwestionariusz osoby ubiegającej się o przyznanie uprawnień kombatanckich i oświadczenie świadka na życzenie przesyłamy.

Mieczysław Wójcik

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
00-926 Warszawa-63, ul. Wspólna 2/4
tel. centr. 661 81 11 fax 661 90 73

opracowała Franciszka Gryko

Informujemy, radzimy

Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych informuje, że dzięki znowelizowaniu przez Sejm 6 lutego br. *ustawy z 24 stycznia 1991 roku o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego* (Dz. U. Nr 142 z 1997 r., poz. 950 i Dz. U. z 1998 r. Nr 37, poz. 204) **osoby mieszkające poza Polską wnioski o przyznanie uprawnień kombatanckich mogą składać do 31 grudnia 1999 roku.**

Przypominamy, że **uprawnienia określone w przywołanej ustawie przysługują osobie, która ma obywatelstwo polskie lub miała je podczas działalności kombatanckiej bądź w okresie podlegania represjom.**

Prawidłowo sporządzony wniosek powinien zawierać:

- 1. czytelnie i dokładnie (wszystkie rubryki) wypełniony, własnoręcznie podpisany kwestionariusz,**
- 2. własnoręcznie podpisany życiorys z rozszerzonym opisem okresu deportacji, służby wojskowej, działalności konspiracyjnej, pobytu w obozie itp.**
- 3. dwie podpisane aktualne fotografie w formacie 3 x 4 cm,**
- 4. dokumenty potwierdzające działalność, która ma być podstawą do przyznania uprawnień.**

W myśl artykułu 22 ust. 1 *ustawy o kombatantach...* **osoba zainteresowana uzyskaniem uprawnień ma obowiązek udokumentować podane we wniosku fakty wszystkimi możliwymi w sprawie dowodami.**

Kserokopie dokumentów należy obowiązkowo poświadczyc za zgodność z oryginałem w konsulacie, u notariusza bądź przedstawiciela stowarzyszenia kombatanckiego (pieczętka, data i czytelne nazwisko poświadczającego).

Jeśli obecnie wnioskodawca nosi inne nazwisko niż widniejące w dowodach, należy dołączyć odpowiednie dokumenty potwierdzające zmianę nazwiska, np. odpis aktu ślubu.

Pisma kierowane do urzędu państwowego w Polsce powinny być pisane po polsku bądź przetłumaczone na język polski.

Byłych żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie prosimy o dołączanie do wniosku przede wszystkim certyfikatu Ministry of Defence. Oto adres tej instytucji:

**Ministry of Defence
CS (RM) 2c
Bourne Avenue, Hayes,
Middlesex UB3 IRF
England tel.+ 181 573 3831 ext 33
fax + 181 569 2751**

Na podstawie tego jednego dokumentu kombatant otrzymuje uprawnienia nie tylko za służbę w PSZ do 8 maja 1945 roku, lecz także z innych tytułów wymienionych w certyfikacie, np. za udział w wojnie obronnej 1939, internowanie, pobyt w obozie czy deportację na Syberię.

Dokumentacja dotycząca osób cywilnych, którym udało się opuścić Związek Radziecki z Armią Polską pod dowództwem gen. Władysława Andersa, znajduje się w:

**Hoover Institute on War, Revolution and Peace
Stanford University
Stanford CA 94305-6010
Tel. 0-01/650 725 6955
fax 0-01/650 723 9852**

Służbę w Wojsku Polskim od 1 września 1939 do 8 maja 1945 można również potwierdzić uwiarygodnionym odpisem książeczki wojskowej lub zaświadczeniem z Centralnego Archiwum Wojskowego (00-910 Warszawa - Rembertów).

O dokumenty potwierdzające pobyt w niewoli i w obozach koncentracyjnych należy - zwracać się do biur Czerwonego Krzyża w Genewie i w Warszawie. Oto adresy:

**Comite Interioational De La Croix - Rouge
Agence Centrale De Recherches
17, Avenue de la Paix
CH-1202 Geneve**

i

Biuro Informacji i Poszukiwań Polskiego Czerwonego Krzyża
ul. Mokotowska 14
00-950 Warszawa

O przebywających w niewoli żołnierzach Września 1939 i Powstania Warszawskiego informuje także: **Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach**

45-017 Opole
ul. Minorytów 3

Dokumentem **potwierdzającym przebywanie w getcie zamkniętym może być zaświadczenie z Żydowskiego Instytutu Historycznego**

00-090 Warszawa
ul. Tłomackie 3/5

lub z **Główniej Komisji Badania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytutu Pamięci Narodowej**

ul. Krakowskie Przedmieście 25
00-950 Warszawa

W pismach wysyłanych do tych instytucji należy podać podstawowe dane o sobie, jak imię i nazwisko, imię ojca, datę i miejsce urodzenia, a ponadto nazwę jednostki wojskowej, oddziału konspiracyjnego, okres i miejsce deportacji, pobytu w niewoli, w obozie koncentracyjnym itp.

W wyjątkowych sytuacjach, gdy nie ma żadnych dokumentów, za dowód mogą służyć **oświadczenia świadków, złożone na drukach Urzędu i zaopiniowane przez właściwe dla kombatantha środowisko**. Dotyczy to np. żołnierzy Armii Krajowej, Narodowych Sił Zbrojnych, i innych organizacji niepodległościowych, Powstańców Warszawskich, Sybiraków. **Za wiarygodnych świadków uznaje się tych, którzy dysponują dowodami, że w tym samym okresie co wnioskodawca należeli do tej samej formacji wojskowej czy oddziału konspiracyjnego i przebywali w tym samym rejonie działań lub w miejscu doznania represji. Świadczenie powinno załączyć kserokopie legitymacji kombatanckiej, jeśli mają uprawnienia nadane przez Urząd.**

Polacy zamieszkujący tereny byłego ZSRR, którzy we wrześniu 1939 roku legitymowali się polskim obywatelstwem i są kombatanami w rozumieniu przepisów art. 1 ust. 2 pkt 1, 2, 3, 4 i art. 2 pkt 2, 3, 4, 5 ustawy o kombatanach... mają prawo do świadczenia specjalnego (około 66 USD kwartalnie), przyznawanego w trybie decyzji Prezesa Rady Ministrów.

O świadczenie to mogą ubiegać się żołnierze Września 1939, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie do 8 maja 1945 roku, polskich formacji wojskowych w ZSRR oraz 1 i 2 Armii Wojska Polskiego do 8 maja 1945 roku, żołnierze armii sojusznicy (w odniesieniu do radzieckich formacji wojskowych uznaje się służbę po 30 lipca 1941 roku to znaczy po wznowieniu stosunków dyplomatycznych między rządem RP na uchodźstwie a Związkiem Radzieckim na

mocy układu W. Sikorski - I. Majski), a także uczestnicy walk zbrojnych o niepodległość i suwerenność RP w polskich oddziałach partyzanckich. w strukturach Armii Krajowej i innych polskich organizacjach niepodległościowych) oraz osoby prowadzące zorganizowane tajne nauczanie.

Wnioski o przyznanie świadczenia specjalnego należy składać we właściwych dla miejsca zamieszkania placówkach dyplomatycznych RP, załączając, oprócz wcześniej wspomnianych dokumentów, również kopię paszportu.

Przy okazji wyjaśniamy, że **obowiązujące przepisy nie uwzględniają możliwości przyznawania uprawnień kombatanckich dzieciom z tytułu zasług ich rodziców.**

Zwracamy uwagę, że *ustawa o kombatantach...* **nie przewiduje uprawnień kombatanckich z tytułu pracy przymusowej na rzecz III Rzeszy i ZSRR. Druga ustawa, którą realizuje nasz Urząd, nie obejmuje Polaków spoza kraju,** albowiem zgodnie z art. 1 *ustawy z 31 maja 1996 roku o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR* (Dz. U. Nr 87, poz. 395) świadczenie to przysługuje wyłącznie osobom, które w **okresie podlegania represjom określonym w ustawie byty obywatelami polskimi i są nimi obecnie oraz mieszkają na stałe w Polsce.**

Kombatanci po powrocie na stałe do kraju mają prawo do ulg i świadczeń gwarantowanych ustawą o kombatantach. Mieszkającym za granicą - na podstawie wydanego przez Urząd zaświadczenia - w Polsce przysługuje jedynie 50% zniżka w opłatach komunikacji miejskiej oraz krajowej PKP i autobusowej PKS. Uczestnicy walk o Warszawę w latach 1939 - 1945 i członkowie Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę mają prawo do bezpłatnych przejazdów środkami stołecznej komunikacji miejskiej.

Wszelkie pytania dotyczące zasad przyznawania rent i emerytur prosimy kierować do:

Biuro Rent Zagranicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
ul. Senatorska 10
00-082 Warszawa
Tel. centrali (0-22) 8319194, 8319195
Informacja - wewnętrzny 3810, 3814
Telefaxy: (0-22) 8274009, 8275621, 8275371.